

Pracovník je vždy pracovník:
Jak zajistit migrujícím pracovníkům
bez řádných dokladů přístup ke
spravedlnosti

Tuto zprávu vypracovala Lilana Keith a Michele LeVoy z organizace PICUM - Platforma pro mezinárodní spolupráci v oblasti migrantů bez dokladů.

PICUM děkuje všem organizacím i jednotlivcům, kteří poskytli informace pro sestavení této zprávy.

Zpráva vychází především z příspěvků těchto organizací:

- Rakousko: [Lefö](#) a [UNDOK](#)
- Belgie: [FAIRWORK Belgium](#)
- Bulharsko: [Center for Legal Aid – Voice in Bulgaria](#)
- Kypr: [KISA- Action for Equality, Support, Antiracism](#)
- Česká republika: [SIMI \(Sdružení pro integraci a migraci\)](#)
- Francie: [Clinique de Droit at Sciences Po and Confédération Générale du Travail \(CGT\)](#)
- Německo: [Arbeit und Leben](#) a [K.O.K](#)
- Řecko: [Generation 2.0 for Rights, Equality and Diversity](#) a [HIAS Greece](#)
- Irsko: [Migrant Rights Centre Ireland \(MRCI\)](#)
- Izrael: [Kav LaOved](#)
- Itálie: [Italian Coalition for Civil Liberties and Rights \(CILD\)](#)
- Lucembursko: [Association de Soutien aux Travailleurs Immigrés \(ASTI\)](#)
- Nizozemí: [FairWork](#)
- Portugalsko: [Confederação Geral dos Trabalhadores Portugueses \(CGTP\)](#)
- Jižní Korea: [Dongcheon Foundation](#)
- Španělsko: [Federación Andalucía Acoge](#), [ACCEM](#) a [Fundación Cepaim](#)
- Švýcarsko a Ženeva: [Centre de Contact Suisse-immigrés \(CCSI\)](#) a [Collectif de soutien aux sans-papiers de Genève](#)
- Spojené království: [Focus on Labour Exploitation \(FLEX\)](#)

Za příspěvní děkujeme rovněž členům organizace PICUM La Strada International a the International Committee on the Rights of Sex Workers in Europe/Mezinárodní výbor pro práva sexuálních pracovníků a pracovníc v Evropě (ICRSE), praktikantům PICUM Karin Åberg a Emeru Connorovi, a studentkám práva Bonnie Kalos a Jenna N. Grove, jež přispěly prostřednictvím organizace Good Lobby.

© PICUM, 2020.

Rue du Congres / Congresstraat 37-41, post box 5 • 1000 Brussels • Belgium

Tel: +32/2/210 17 80 • info@picum.org • www.picum.org

Tato zpráva mohla vzniknout díky finanční podpoře:

SIGRID RAUSING TRUST

This report has received financial support from the European Union Programme for Employment and Social Innovation "EaSI" (2014-2020). For further information please consult: <http://ec.europa.eu/social/easi>. The information contained in this publication does not necessarily reflect the official position of the European Commission

Shrnutí

Převážná většina migrantů bez řádných dokladů pracuje v celé řadě různých odvětví. Pracovní síla v některých těchto odvětvích je vysoce genderová. Migrující pracovníci s nejistým, závislým nebo neregulérním statusem se často ocitají v podmínkách, jež jsou horší než minimální standardy, které v oblasti mezd, pracovní doby, doby odpočinku, pracovní neschopnosti, dovolené i zdraví a bezpečnosti při práci vyžadují pracovní normy a kolektivní dohody.

Mnoho pracovníků bez řádných dokladů takové podmínky snášejí, protože nevidí jinou možnost. Pokud se snaží vyjednat odpovídající odměnu za práci a dodržování základních pracovních podmínek, zaměstnavatelé jim hrozí nahlášením imigračnímu úřadu a zneužívají tak jejich situaci, kdy nemohou využít formální mechanismy stížností, aniž by riskovali vyhoštěním. Je nezbytné zajistit, aby migrující pracovníci bez řádných dokladů měli možnost účinně uplatňovat svá pracovní práva, aniž by riskovali vynuceně opuštěním území, prosazovat důstojné pracovní podmínky pro všechny pracovníky, předcházet vykořisťování a poskytovat nápravu, a rovněž reformovat odvětví, která počítají s vykořisťováním a nehlášenou prací.

Tato zpráva se proto zabývá soudními a vnitrostátními¹ mimosoudními pracovními stížnostmi a mechanismy nápravy, které jsou zavedeny v 15 členských státech EU a rovněž tím, co se stane nebo by se stalo, kdyby se je pracovníci bez řádných dokladů pokusili využít. Zpráva se týká Rakouska, Belgie, Bulharska, Kypru, České republiky, Francie, Německa, Řecka, Irska, Itálie, Lucemburska, Nizozemí, Portugalska, Španělska a Spojeného království (UK). Zahrnuje rovněž několik příkladů z měst a zemí mimo EU s velkým počtem migrujících pracovníků jako je Brazílie, Ženeva, Izrael, New York a Jižní Korea.

1 Tato zpráva se nezabývá mezinárodními a regionálními mechanismy, ani nestátními mimosoudními mechanismy stížností, i když pro pracovníky bez řádných dokladů a osoby, jež je podporují může být užitečné se s nimi seznámit. Například k mezinárodním mechanismům, které mohou být relevantní, patří: [UN Human Rights Council Complaint Procedure](#) (Postup podávání stížností Rady OSN pro lidská práva k řešení stálých vzorců hrubého a spolehlivě doloženého porušování lidských práv, [OECD Guidelines for Multinational Enterprises Complaint Procedure](#) (Pokyny OECD pro podávání stížností na nadnárodní podniky), [Ethical Trading Initiative Code Violation Procedure](#) (Postup při porušení kodexu Iniciativy pro etické obchodování) a [Fair Labor Association Complaint Procedure](#) (řešení stížností v rámci asociace FLA). Na úrovni státu mohou existovat národní ombudsmeni, kteří mohou přijímat stížnosti, jakož i mechanismy v rámci konkrétních podniků (jež mohou mít mezinárodní dosah vzhledem k nadnárodní společnosti).

Tato zpráva přináší následující zjištění:

- Pracovní práva migrujících pracovníků bez řádných dokladů jsou chráněna zákonem², i když jsou z této ochrany nadále vyloučeni lidé vykonávající domácí práce a sexuální pracovnice, a toto právo je nedostatečně implementováno.
- Občanské a pracovní soudy ve 13 z 15 členských států EU zahrnutých do studie³ posuzují, nebo by posuzovaly, nároky pracovníků bez řádných dokladů stejně jako nároky ostatních pracovníků. Obvykle kontrolují totožnost, ale nekontrolují pracovní povolení, a jestliže je znám jejich neregulérní status, v praxi pracovníky bez řádného povolení imigračním úřadům nenahlašují. Pro pracovníky bez řádných dokladů stále existují velmi závažné překážky, jež jim brání podávat stížnosti, účastnit se soudních řízení a domáhat se tak u soudu náležitě mzdy a odškodnění.
- V rámci trestního soudnictví mohou pracovníci bez řádného povolení získat přístup ke spravedlnosti jen velmi těžko. Osoby bez řádných dokladů, jež se staly obětí trestných činů, včetně násilí a obchodování s lidmi⁴, jsou často nuceny opustit zemi nebo jsou vyhoštěny v důsledku prosazení imigračního zákona.
- Ve 13 z 15 členských států⁵ EU existuje kontrolní orgán, který má pravomoc přijímat individuální stížnosti pracovníků týkající se nízkých mezd a špatných pracovních podmínek, i když ne všechny mohou vyšetřovat a rozhodovat o stížnostech pracovníků bez zákonného pracovního poměru.
- Úřady inspekce práce oznamující osobní údaje o pracovnících bez řádných dokladů imigračním úřadům postupují v různých zemích různě, a stejně tak se liší i to, zda jejich postupy vycházejí ze zákonů, formální dohody o spolupráci nebo jde o běžnou praxi. Existuje řada významných příkladů, kde inspektoři práce zachovávají profesionální mlčenlivost a stěžující si pracovníky bez řádných dokladů imigračním úřadům nenahlašují.
- Ve všech 15 členských státech⁶ EU zkoumaných v této zprávě existuje kontrolní orgán, do jehož působnosti spadají pracovní podmínky, platy nebo finanční záležitosti, který je pověřen kontrolou pracovních povolení pracovníků za účelem postihování zaměstnavatelů v případě nelegálního zaměstnávání. Tyto orgány někdy provádějí kontroly společně s policií.

2 Sem patří kromě jiných mezinárodní, regionální a národní zákony na ochranu lidských práv, včetně úmluv MOP, Evropské úmluvy o lidských právech (ECHR) a související judikatury Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) a Listina základních práv EU. Vztahuje se na ně také řada dalších právních předpisů EU týkajících se migrace, boje proti obchodování s lidmi, zaměstnanosti, zdraví a bezpečnosti při práci a nediskriminace a související judikatura Evropského soudního dvora (dále jen „ESD“).

3 Jedná se o 13 členských států EU: Rakousko, Belgie, Bulharsko, Kypr, Česká republika, Francie, Německo, Řecko, Itálie, Lucembursko, Nizozemí, Portugalsko a Španělsko. Irsko a Spojené království (UK) jsou země, kde je platnost zákona poněkud omezena, respektive se u občanských soudů a pracovních tribunálů zabývajících se případy pracovníků bez řádných dokladů zvažují další faktory, takže finanční plnění není stejné jako u osob, jež pracovní povolení mají.

4 Jak je popsáno v příslušné části, týká se to vymáhání imigračních zákonů před identifikací a v případech, kdy není zjištěno, že je osoba obětí obchodování s lidmi; rovněž je poskytováno pouze krátkodobé povolení pro lhůtu na rozmyšlenou nebo trestní řízení, včetně případů, kdy byla osoba uznána jako oběť. Pouze několik málo členských států EU obvykle poskytne uznaným obětem obchodování s lidmi dlouhodobé povolení.

5 Je to těchto 13 členských států EU: Belgie, Bulharsko, Kypr, Česká republika, Francie, Řecko, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Portugalsko, Španělsko a Spojené království (Velká Británie). Rakousko a Německo jsou dvě země zahrnuté do studie, kde neexistuje inspekční orgán, který by se zabýval stížnostmi na mzdové otázky, přestože existují kontrolní orgány, které mají pravomoc přijímat stížnosti ohledně jiných záležitostí.

6 Rakousko, Belgie, Bulharsko, Kypr, Česká republika, Francie, Německo, Řecko, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Portugalsko, Španělsko a Spojené království (Velká Británie).

- Inspektoráty ochrany zdraví a bezpečnosti při práci jsou do značné míry nezávislé, pokud jsou to samostatné orgány; existují však případy hlášení nebo provádění společných kontrol. Zaměstnanci bez řádných dokladů obvykle mohou žádat o odškodnění za nemoc z povolání a úraz, ale mají problémy tak učinit; obvykle nemohou požádat o příspěvek v pracovní neschopnosti a nemají nárok na základní zdravotní péči, i když jsou obzvláště ohroženi.
- K odvětvím, v nichž pracovníci bez dokladů čelí jistým potížím při sledování a vymáhání standardů zaměstnávání, patří zemědělství, domácí práce a sexuální práce, jakož i „gig economy“ (zakázková ekonomika)⁷.
- Kromě rizika, že budou nahlášeni imigračnímu úřadu, pokud využijí některý z mechanismů stížností, jsou pro pracovníky bez řádných dokladů hlavními problémy nedostatky informací, nedostatečné poradenství a právní pomoc; délka řízení a s ním související náklady; dodatečné sankce spojené s neregulérním statutem nebo zaměstnáním bez řádného povolení; problémy s prokázáním pracovního poměru a rozsahu porušování práv; potíže se získáním finančních prostředků, pokud se zaměstnavatelé vyhýbají finančnímu vyrovnání.

Zpráva rovněž zdůrazňuje několik zajímavých postupů, díky nimž lze získat představu o tom, jak systémy v jednotlivých zemích fungují v praxi a jež mohou být inspirací pro cestu vedoucí ke změně. Nakonec navrhuje doporučení ohledně toho, jak zlepšit vymáhání pracovních standardů a přístup ke spravedlnosti.

⁷ „gig economy“ (zakázková ekonomika) je způsob práce, který je založen na tom, že namísto práce pro jednoho zaměstnavatele lidé přijímají dočasnou (přechodnou) práci, nebo vykonávají samostatně určitou část práce, přičemž každá je placena odděleně. Je to stále běžnější způsob organizace práce v několika odvětvích, například v oblasti doručovateských služeb.

Doporučení

Pro státní orgány

Pro pracovní úřady a justiční orgány

- **Vyřešit rozpory v rozsahu zákona a explicitně zahrnout všechny pracovníky.**
 - » Výslovně zahrnout všechny pracovníky - v jakémkoli zaměstnaneckém vztahu a bez ohledu na to, zda mají pracovní povolení - do příslušných zákonů a kolektivních smluv upravujících mzdy, pracovní dobu, odpočinek a placenou dovolenou, pracovní podmínky, rodičovská práva, ukončení zaměstnání, zdraví a bezpečnost při práci, pojištění a státní fondy nebo mechanismy odškodnění (v případě platební neschopnosti zaměstnavatele a nemoci nebo úrazu spojených s prací).
- **Obnovit nezávislost a primární úlohu pracovních úřadů, kterou je ochrana pracovníků a vymáhání právních předpisů týkajících se pracovních podmínek, a zajistit, aby tato role nebyla oslabována vymáháním imigračních zákonů a povinností spolupracovat s imigračními úřady.**
 - » Přijmout opatření odstraňující riziko formalistického prosazování příslušné legislativy ve vztahu k stěžovatelům v důsledku podání stížnosti orgánům inspekce práce, občanskému nebo pracovnímu soudu nebo v důsledku jednání s orgány během inspekce.
 - Vypracovat jasnou politiku a připravit školení ohledně služebního tajemství zaměstnanců orgánů inspekce práce a pracovních soudů s cílem chránit pracovníky podávající stížnosti nebo zjištěné během inspekce; to je nezbytné pro vymáhání pracovních práv pro všechny pracovníky a pro zabránění odvety, vykořisťování a opakované viktimizaci ze strany zaměstnavatele.
 - Přepracovat praktické dohody o spolupráci s cílem zajistit, aby shromážděné osobní údaje a kroky prováděné za účelem vymáhání pracovních, sociálních a finančních zákonů nebyly používány pro účely vymáhání imigračních zákonů a ukončit automatický přenos dat díky přístupu k jejich databázi nebo díky společným databázím, jakož i zrušení povinnosti nahlašovat osoby a provádět společné kontroly.
 - » Kriticky přehodnotit roli inspektorů práce při prosazování postihu zaměstnavatelů migrantů bez řádných dokladů a celkový skutečný dopad těchto režimů. Toto přezkoumání by mělo být založeno na nezávislém a transparentním hodnocení, měly by se uskutečnit konzultace se všemi zúčastněnými stranami, včetně zástupců inspektorů práce a migrujících pracovníků, přičemž by měly zůstat anonymní veškeré údaje o podaných stížnostech, inspekcích, zaznamenaného porušování pracovního práva, náhradách, povoleních k pobytu a postizích.

- **Zaměřit se na praktické aspekty, kvůli kterým jsou mechanismy podávání stížností pro migrující pracovníky nedostupné a neúčinné.**
 - » Poskytnout orgánům inspekce práce dostatečné pravomoci k vyšetřování a přiznávání náležitých mezd a náhrad, včetně umožnění přístupu na všechna pracoviště, jakož i zajištění odpovídajících zdrojů pro ochranu všech pracovníků.
 - » Podle potřeby poskytovat právní pomoc lidem s nízkými příjmy, včetně pracovníků bez řádných dokladů při podávání stížností a získávání náhrady prostřednictvím občanských a trestních soudů. Podporovat a financovat kvalitní a nezávislé právní poradenství a zastupování v oblasti pracovního práva.
 - » Zajistit, aby stížnosti jménem pracovníků bez řádných dokladů mohly podávat i určené třetí strany. K těmto třetím stranám by měli patřit ombudsmeni a příslušné statutární orgány, odbory a specializované nevládní organizace a měli by uplatňovat minimálně předpoklad tříměsíčního trvání pracovního vztahu, jež je požadováno Směrnicí o postihování zaměstnavatelů.
 - » V případech občanských sporů by mělo být důkazní břemeno rozděleno mezi pracovníka a zaměstnavatele; břemeno by neměl nést pouze pracovník. Zajistit, aby byly přijaty co nejrůznější důkazy o pracovním vztahu a porušování pracovních práv, včetně výpovědí svědků a prohlášení odborových svazů nebo jiných určených třetích stran, a to nejméně s předpokladem tříměsíčního pracovního poměru vyžadovaného Směrnicí o postihování zaměstnavatelů.
 - » Podporovat zaškolování různých odborníků (včetně oblasti zdravotnictví) o právech pracovníků a obětí trestných činů bez řádných dokladů, aby se zvýšilo povědomí o této problematice a rozšířilo poskytování informací a odkazování na místní podpůrné organizace.
 - » Zavést mechanismy zajišťující, že pracovníci, jimž byla přiznána náležitá odměna, ji ve skutečnosti opravdu obdrží.
 - Lépe využívat pravomoci umožňující zmrazení aktiv vykořisťujících zaměstnavatelů hned na začátku řízení.
 - Zřídit mechanismy pro předběžné platby za účelem automatického poskytnutí finanční podpory lidem, kterým byla přiznána náhrada po krátké době neplacení a vymáhat platbu od pachatele.
 - Požadovat od bank, aby se zdržely diskriminace v otázkách přístupu k základním bankovním účtům na základě pobytového statusu a zajistily, aby v praxi administrativní a dokumentární požadavky přístup neznemožňovaly.
 - Spolupracovat s nevládními organizacemi a podporovat převod finančních prostředků na pracovníka, a to jak v případě jeho pobytu v tuzemsku, tak v jiné zemi.

Pro imigrační a policejní orgány

- **Podporovat nahlašování, účast a nápravu prostřednictvím trestních a pracovních soudů.**
 - » Zavést zásady bezpečného nahlašování a praktických protokolů, které zajistí, že se oběti i svědci budou moci bezpečně obracet na orgány činné v trestním řízení a informovat je o případech vykořisťování, nucené práce, obchodování s lidmi a násilí či obtěžování na pracovišti bez toho, že by jim kvůli tomu hrozil nepřiměřený postih.
 - » Pozastavit výkon jakéhokoli vydaného rozhodnutí o návratu nebo příkazu k vyhoštění, pokud probíhá řízení a žádná osobě, která podala stížnost, nevydávát rozhodnutí o návratu během probíhajícího řízení nebo při řešení občanské a trestní věci. To je nezbytné pro převzetí odpovědnosti a zajištění přístupu ke spravedlnosti a pro zbavení vlivu těch zaměstnavatelů, kteří by svým pracovníkům hrozili deportací.
 - » Udělovat povolení k pobytu a pracovní povolení, aby se lidé mohli dovolávat spravedlnosti prostřednictvím občanských nebo trestních řízení, jakož i stíhání a soudních rozhodnutí tím, že:
 - Bude zajištěno vydávání zvláštního povolení pro všechny oběti trestného činu vykořisťování, obchodování s lidmi a jiných násilných trestných činů, které by chtěly zůstat v zemi, nezávisle na jejich spolupráci s úřady a účasti na soudních řízeních.
 - Bude zajištěno, že vydá-li se zvláštní dočasné povolení k pobytu obětem trestných činů, jeho platnost se stanoví přinejmenším do vyřešení případu. Těmto lidem bude umožněn přístup ke službám a na trh práce, a toto povolení může být považováno za řádný pobyt jako status založený na získaném pobytu a bude možné je převést na stabilnější status založený na jasných kritériích jako nápravné opatření a zabránění opakované viktimizaci, pokud již nebyl poskytnut dlouhodobý status.
 - Po poradě se zainteresovanými stranami budou stanovena jasná kritéria, podle nichž budou moci navrhovatelé řízení ohledně pracovního sporu získat povolení, jež by odpovídalo zvláštnímu povolení pro oběti trestných činů.
 - Bude zajištěna podpora pro pracovníky bez řádných dokladů, kteří se účastní trestního nebo občanského řízení a kteří budou chtít požádat o povolení k pobytu a o pracovní povolení v souladu s vnitrostátními právními předpisy, na která mohou mít nárok (např. z pracovních, rodinných, studijních, ochranných nebo humanitárních důvodů) a budou se přijímat žádosti z celé země.
 - » Zavést protokoly, které zakazují nucené vycestování v případě osoby, která měla povolení spojené se soudním řízením ve chvíli, kdy bylo toto řízení ukončeno bez ohledu na jeho výsledek, protože by to pro ni ve skutečnosti byl trest za to, že požadovala ochranu a spravedlnost.
- **Zlepšovat pracovní práva pomocí různých režimů pracovních povolení, a v kontextu vymáhání imigračních zákonů.**
 - » Umožnit migrujícím pracovníkům změnit svého zaměstnavatele na základě jednoho a téhož povolení k pobytu a pracovního povolení, změnit si typ povolení, a rovněž požádat o povolení k pobytu a pracovní povolení, jež jsou v dané zemi k dispozici.
 - » Zajistit pro všechny migrující pracovníky, s nimiž je vedeno řízení o návratu nebo vyhoštění, informace o jejich právu na obdržení nevyplacených mezd.
 - » Zajistit pracovníkům bez řádných dokladů snadnější přístup k mechanismům stížností, právnímu poradenství a pomoci.
 - » Zavést a využívat mechanismy zajišťující, že nelegální pracovníci v imigračním řízení skutečně dostanou náležitou mzdu a náhradu.

Pro instituce EU

- **Zaměřit se na práva a situaci pracovníků s nejistým nebo neregulérním statutem, kteří čelí porušování pracovních práv, vykořisťování, násilí nebo jiným trestným činům, ve všech relevantních oblastech politiky a institucích EU.**
 - » Zvážit a zabývat se politickými a institucionálními opatřeními, která je třeba přijmout proto, aby pracovníci bez řádných dokladů měli přístup ke spravedlnosti ve všech příslušných oblastech činnosti Evropské rady, Evropské komise, Evropského parlamentu, včetně: migrace, zaměstnanosti a sociálních věcí, rovnosti, justice, zemědělství, regionálního rozvoje, obchodu, zahraniční věci a zdravotní péče.
 - » Zaměřit se na práva pracovníků s nejistým nebo neregulérním statutem v činnosti následujících subjektů a politikách EU v legislativním období 2019-2024.
 - Strategie v oblasti práv obětí
 - Strategie v oblasti genderové rovnosti
 - Strategie „od zemědělského podniku až na stůl“ (Farm to Fork)
 - Právní předpisy týkající se minimální mzdy
 - Snaha prosadit povinnou due diligence v dodavatelských řetězcích
 - Platforma EU proti nehlášené práci
 - Evropský orgán pro pracovní záležitosti
 - » Rozvíjet smysluplné zapojení nevládních organizací a konzultace s nimi, jakož i s přímými poskytovateli služeb a organizacemi migrujících pracovníků.
 - » V rámci Evropského úřadu práce organizovat pravidelné konzultace s příslušnými nevládními organizacemi.
 - » Rozšířit účast nevládních organizací v evropské síti zabývajících se právy obětí.
- **Nasměrovat finanční prostředky EU do současného a příštího víceletého finančního rámce na podporu účinných mechanismů stížností v oblasti pracovního práva práci pro všechny pracovníky bez ohledu na jejich status**
 - » Nasměrovat prostředky ze strukturálních fondů (AM(I)F a ESF(+)), provozní granty na podporu rozvoje občanské společnosti EU a granty na akce na podporu řešení následujících otázek:
 - Občanská společnost a odborové organizace by měly poskytovat nezávislé informace a poradenství, právní pomoc a podpůrné služby pracovníkům s nejistým nebo neregulérním statutem a tím usnadnit účinné využití mechanismu podávání stížností a spolupráci s inspekcí práce v souladu s články 6.2 a 13.1 a 13.2 směrnice „O postihování zaměstnavatelů“ (zejména v souvislosti se stížnostmi podanými třetími stranami).
 - Školit inspektory práce o právech pracovníků bez dokladů v souladu se Směrnicí o postihování zaměstnavatelů a povinností poskytovat informace.
 - Zavést mechanismy s jasnou odpovědností migračních a pracovních úřadů, jež zajistí, že osoby, s nimiž je vedeno řízení o vymáhání imigračních zákonů, dostanou své mzdy bez ohledu na to, zda se nacházejí v zemi nebo jinde, i pomocí spolupráce s nevládními organizacemi.
 - Zřídit zvláštní fondy na vyplácení náhrad zaměstnancům v případě, že se zaměstnavatelé vyhýbají řádnému finančnímu vypořádání (podobné těm, které jsou zavedeny v případě platební neschopnosti zaměstnavatele nebo pro oběti násilných trestných činů).

- » Zajistit, aby fondy EU vyčleněné pro mechanismy podávání stížností ze strany pracovníků bez řádných dokladů nezaváděly samostatné mechanismy podávání stížností nebo nepodporovaly žádné mechanismy pracovních stížností, které by mohly vést k formalistickému prosazování příslušné legislativy ve vztahu k stěžovatelům, ale aby usnadňovaly přístup neregulérních pracovníků ke stávajícím mechanismům stížností pro všechny pracovníky.
 - » Podporovat kvalitní pracovní místa prostřednictvím společné zemědělské politiky (SZP) tím, že mzdy budou vypláceny na základě dodržování pracovních práv a norem.
 - » Podporovat další zkoumání situace obzvláště zranitelných skupin pracovníků a fungování mechanismů podávání stížností v případě pracovníků bez řádných dokladů.
- **Vyhodnocovat a vylepšovat právní rámec EU**
 - » Směrnice o postihování zaměstnavatelů:
 - Evropská komise by měla v rámci komplexní a konzistentní migrační politiky průběžně posuzovat implementaci jednotlivých ustanovení o právech pracovníků bez řádných dokladů a podporovat členské státy při zavádění účinných mechanismů podávání stížností, které nevedou k formalistickému prosazování příslušné legislativy ve vztahu k stěžovatelům.
 - Evropský parlament by měl zadat nezávislou analýzu a evaluaci dopadů sankcí vůči zaměstnavatelům na nelegální migraci, nehlášenou práci, pracovní normy a vykořisťování, jakož i na lidská práva.
 - » Zajistit, aby evaluace Směrnice proti obchodování s lidmi, Směrnice o finančním vyrovnání a Směrnice o obětech věnovala zvláštní pozornost obětem bez řádných dokladů.
 - » Požadovat od členských států, aby využívaly různé možnosti legislativy EU (např. možnosti, jež nabízí Směrnice o postihování zaměstnavatelů, Směrnice o povolení k pobytu pro oběti obchodování s lidmi a pašování, Směrnice o návratu) a poskytovaly občanům v občanském i trestním řízení povolení k pobytu za účelem účasti v řízení i k získání dlouhodobého přístupu k ochraně a spravedlnosti.
 - » Podporovat ratifikaci a implementaci příslušných nástrojů ILO, zejména C189 o pracovnících v domácnostech a C190 o násilí a obtěžování ve světě práce.

PLATFORM FOR INTERNATIONAL COOPERATION ON
UNDOCUMENTED MIGRANTS

Rue du Congres / Congresstraat 37-41, post box 5

1000 Brussels

Belgium

Tel: +32/2/210 17 80

Fax: +32/2/210 17 89

info@picum.org

www.picum.org